

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Дипломна робота (проєкт)
магістра

з теми: «ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СПЕЦІАЛЬНОЇ
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У БОКСЬ»

Виконав: студент 2 курсу, групи FK1-M20
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
Соломенніков Олександр Андрійович
Керівник: Юрчишин Ю.В., кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент
Рецензент: Скавронський О. П. кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2021 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ У БОКСІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ	8
1.1. Сучасні тенденції розвитку боксу	8
1.2. Науково-методичні засади вдосконалення спортивної підготовки боксерів з урахуванням сучасних тенденцій розвитку виду спорту і спортивної науки	13
1.3. Науково-методичні основи керування тренувальними навантаженнями та напрями їх удосконалення в системі підготовки боксерів	19
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	30
2.1. Методи дослідження.....	30
2.2. Організація дослідження	32
РОЗДІЛ 3. НАУКОВІ, ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОБУДОВИ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ БОКСЕРІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ВПРОДОВЖ РОКУ	34
3.1. Систематизація чинників, які впливають на вибір стратегії і реалізацію побудови річного циклу спортивного тренування	34
3.2. Працездатність боксерів високої кваліфікації в річному циклі з різною цільовою спрямованістю підготовки	43
3.3. Експериментальна перевірка змін фізичної підготовленості і функціонального стану боксерів під впливом тренувальних занять у боксі в різні періоди річного циклу підготовки.....	50
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АнП	– анаеробний (гліколітичний) поріг
АП	– аеробний (вентиляторний) поріг
ПАНО (АТ)	– поріг анаеробного обміну
КРС	– кардіореспіраторна система
ЕПР	– ергометрична потужність роботи
ЦНС	– центральна нервова система
МТ	– максимальний тест (тест виконаний з максимальною інтенсивністю)
HR	– частота серцевих скорочень (heart rate), уд·хв ⁻¹
La	– концентрація лактату в крові, ммоль·л ⁻¹
% excess V' _E	– відсоток надлишкової вентиляції
V' _E (ЛВ)	– легенева вентиляція – хвилинний об'єм дихання, л·хв ⁻¹
VO ₂	– споживання кисню, л·хв ⁻¹
VO ₂ max	– максимальне споживання кисню, л·хв ⁻¹
W	– потужність навантаження, Вт
W _{кр}	– «критична» потужність навантаження - ергометрична потужність роботи, при якій досягнуто VO ₂ max, Вт
T ₅₀	– час досягнення 50% реакції, с
Пік VO ₂	- верхня межа споживання O ₂ , досягнута в певних умовах роботи
ЗРВ	– загальнорозвиваючі вправи
СПВ	- спеціальнопідготовчі вправи

ВСТУП

Актуальність теми. Динамічність системи підготовки спортсменів, її оперативна корекція на основі постійного вивчення та врахування як загальних тенденцій розвитку олімпійського спорту, так і особливостей розвитку конкретних видів спорту – зміна правил змагань і умов їх проведення, застосування нового інвентарю та обладнання, розширення календаря і зміна значущості різних змагань зумовлює актуальність удосконалення системи спортивної підготовки [13]. Реалізація цього напрямку є актуальною для сучасного аматорського боксу, де останні роки відбуваються значні структурні зміни змагальної діяльності, і як наслідок, підходів до керування процесом спортивної підготовки. Ключовим елементом цього процесу є зближення форм організації та проведення турнірів аматорського й професійного боксу [19; 22]. Наразі тренувальний процес спортсменів-аматорів значною мірою орієнтований на підготовку спортсменів до турніру, що проводиться за професійними правилами [28; 46]. Це, впливає на структуру спеціальної підготовленості боксерів, вибір системи забезпечення і реалізації змагальної діяльності [11; 23].

Упродовж тривалого часу наукове обґрунтування та успішна реалізація технології підготовки боксерів-аматорів ґрунтувалось на методології, представленій Л. П. Матвеевим (2001), В. М. Платоновим (2004) [43; 44]. Вона базується на принципах підготовки спортсменів до головних змагань сезону шляхом формування цілісних структур – макроциклів річного циклу підготовки. Використання такого підходу довело свою ефективність у періоди тренувального процесу, спрямованого на підготовку спортсменів до чемпіонатів Європи, світу, Олімпійських ігор. Упродовж багатьох років структура цих турнірів не змінювалася. У зв'язку з цим установилася структура змагальної діяльності, підготовленості, і як наслідок, основні стратегічні напрями вдосконалення тренувального процесу. У теорії періодизації [19] показані сучасні принципи організації спортивної підготовки. Вони базуються на формуванні цілісних

структур тренувального процесу – макроциклів, у процесі одно- або багатопікового планування при підготовці до серії відповідальних стартів упродовж річного циклу. При цьому доведено, що реалізація системних принципів теорії спорту вимагає обґрунтування шляхів їх реалізації в різних видах спорту. Значну підтримку в цьому мають надавати дані суміжних наук, зокрема біології спорту, які впливають на оптимізацію спортивної підготовки з урахуванням закономірностей перебігу короткострокових і довгострокових адаптивних реакцій у процесі напруженої тренувальної та змагальної діяльності в специфічних умовах виду спорту.

Обґрунтування системного керування функціональними можливостями спортсменів з урахуванням особливостей прояву реактивних властивостей організму є одним із ключових чинників реалізації методології побудови тренувального процесу спортсменів з урахуванням біологічних закономірностей адаптаційних реакцій організму під впливом напружених тренувальних і змагальних навантажень [62]. Вищезазначене дає змогу стверджувати, що формування науково-методичного підходу щодо реалізації чинників розвитку і реалізації функціональних можливостей боксерів на підставі вдосконалення етапного, поточного і оперативного керування з урахуванням фізіологічних властивостей організму може бути збільшена ефективність тренувального процесу в динамічних (змінних) умовах спортивної підготовки боксерів. Перш за все, це дає змогу по новому підійти до визначення чинників, які визначають реалізаційні можливості спортсменів відповідно до конкретних цільових настанов спортивної підготовки.

Виявлення нових тенденцій розвитку боксу актуалізує проблеми практичного використання накопиченого потенціалу спеціальних знань. Потребують обґрунтування критерії інтерпретації результатів спеціального контролю та оптимальних засобів керування тренувальним процесом. Не викликає сумнівів необхідність систематизації практичного досвіду і результатів наукових досліджень в окресленому напрямі. Вони потребують проведення спеціальних досліджень із метою визначення чинників, що впливають на вдосконалення

тренувального процесу, їх інтеграцію в систему підготовки кваліфікованих спортсменів. Вищезазначене дасть змогу розробити нові підходи щодо модернізації системи підготовки кваліфікованих боксерів із урахуванням сучасних тенденцій розвитку боксу.

Об'єкт дослідження – фізична підготовка боксерів в сучасних умовах розвитку виду спорту.

Предмет дослідження – характеристики функціональної підготовленості боксерів на рівні оперативного, поточного і етапного керування фізичною підготовкою.

Мета дослідження – на основі теоретичного аналізу і практичного дослідження розробити систему вдосконалення спеціальної фізичної підготовки з урахуванням специфічних характеристик функціонального забезпечення спеціальної працездатності боксерів.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати та узагальнити сучасні підходи до керування фізичною підготовленістю в боксі з урахуванням функціонального забезпечення спеціальної працездатності боксерів. На цій основі визначити напрями вдосконалення методичних основ керування навчально-тренувальним процесом з урахуванням сучасних тенденцій розвитку виду спорту.

2. Систематизувати чинники, які впливають на вибір стратегії реалізації річного циклу підготовки боксерів високої кваліфікації.

3. Визначити критерії функціональної підготовленості, які впливають на формування спеціалізованої спрямованості фізичної підготовки на рівні оперативного, поточного, етапного керування тренувальним процесом боксерів високої кваліфікації.

4. Визначити кількісні та якісні характеристики спеціальної працездатності та функціональної підготовленості, які формують функціональні резерви організму і впливають на реалізацію фізичної підготовки боксерів в змінних умовах річного циклу підготовки.

Практичне значення роботи:

Методологія дослідження базується на наукових положеннях, які розглядають тренування як суворо керований процес, а спортсмена з його біологічними особливостями і соціальними аспектами – як головний об'єкт керування.

Означені методологічні принципи дають змогу обґрунтувати науково–методичні підходи і розробити шляхи практичного впровадження методів удосконалення фізичної підготовки, що спрямовані на збільшення ефективності системи тренування боксерів високої кваліфікації. При цьому удосконалення тренувального процесу розглядається як ключовий аспект, що інтегрує в собі поліпшення функцій планування, контролю, відбору, моделювання і системи тренувальних впливів, як завершальна інтегративна ланка системи керування спортивним тренуванням [7].

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 05-06 жовтня 2021 року).

Публікації. Результати дослідження за темою кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра висвітлені в одній науковій публікації.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 78 сторінках, з яких 71 основного тексту, вона містить 4 рисунки та 6 таблиць. Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків, практичних рекомендацій та зі списку 77 використаних літературних джерел.

ВИСНОВКИ

1. Аналіз сучасної літератури та емпіричного досвіду фахівців щодо підготовки боксерів високої кваліфікації свідчить, що система спортивного тренування в боксі ґрунтується на сучасній методології, а також на системі науково-обґрунтованих методів керування тренувальним процесом. Разом з тим сучасні тенденції розвитку виду спорту актуалізують необхідність пошуку нових резервів підвищення ефективності спортивного тренування. Виявлені протиріччя між існуючою системою підготовки боксерів до головних змагань і формуванням індивідуальних підходів в несталих умовах календаря і структури спортивної підготовки в боксі впродовж року. Це зумовлено виразною тенденцією професіоналізації аматорського боксу, зміною календаря, правил проведення двобійів, структури змагальної діяльності, і як наслідок, зміною структури річного циклу підготовки.

2. Система вдосконалення спеціальної фізичної підготовки і підготовленості боксерів ґрунтується на систематизації кількісних і якісних характеристик спеціальної працездатності і функціональної підготовленості боксерів, визначенні шляхів реалізації контролю, оцінки, інтерпретації показників функціональної підготовленості, як функції оперативного, поточного і етапного керування тренувальним процесом. На цій підставі вдосконалені критерії, які визначають функціональну спрямованість і цільові настанови спеціальної фізичної підготовки при формуванні тренувальних занять, мікро, мезо і макроциклів, відповідно до календаря змагань і цільових настанов змагальної діяльності.

3. Підвищення цільової спрямованості та ефективності впливів тренувальних і змагальних навантажень ґрунтується на визначенні критеріїв реактивних властивостей організму, які визначають ефективність короткострокових і довгострокових адаптаційних процесів, формують структуру реакції, оптимізують співвідношення «доза–ефект» впливу навантажень в

тренувальних заняттях, мікро і мезоструктурах спортивної підготовки. Це дало змогу по-новому підійти до формування цілісних структур підготовки боксерів до змагань за рахунок розв'язання ключових завдань спортивної підготовки – досягнення високого рівня функціональної готовності боксерів та забезпечення умов реалізації накопиченого потенціалу спеціальної працездатності у змінних умовах календаря змагань і несталих умовах планування сучасної спортивної підготовки в боксі.

4. Розроблені кількісні і якісні характеристики, функціонального забезпечення спеціальної працездатності боксерів. Вони ґрунтуються на аналізі структури функціональної підготовленості, її відповідності структурі спеціальної працездатності, аналізу специфічних реактивних властивостей організму, які визначають ступінь строкових та довгострокових адаптаційних реакцій на рівні оперативного, поточного та етапного керування тренувальним процесом боксерів. Головний акцент перенесено на керування процесами втоми і відновлення, забезпечення явища позитивного переносу досягнутого потенціалу при переході від загальної до спеціальної фізичної підготовки, формування передумов реалізації наявного функціонального потенціалу на етапі безпосередньої підготовки до змагання.

5. Визначено три рівні керування функціональними можливостями, що є визначальними у процесі формування і реалізації тренувального процесу в макроструктурах річного циклу підготовки. Для кожного рівня керування визначені характеристики працездатності, реакції кардіореспіраторної системи, силових можливостей боксерів, які визначають зміст контролю, спеціалізовану спрямованість і параметри тренувальних навантажень в процесі загальної і спеціальної фізичної підготовки.

На першому рівні етапного керування визначено кількісні і якісні характеристики реакції кардіореспіраторної системи, потужності і ємності енергозабезпечення, спеціальних силових можливостей боксерів. На цій основі формується зміст спортивного тренування в підготовчому періоді, спрямованого на підвищення функціональних резервів організму.

На другому рівні поточного керування виокремлено кількісні і якісні характеристики спеціальної працездатності (силові і ергометричні характеристики спеціальної роботи боксерів), реакції кардіореспіраторної системи і енергозабезпечення змагальної діяльності, які визначають динаміку фізичної підготовленості на етапі безпосередньої підготовки до змагань. До них віднесені характеристики потужності аеробного та анаеробного енергозабезпечення, швидкість розгортання і рухливість реакції кардіореспіраторної системи в умовах накопичення втоми при моделюванні сегментів змагальної діяльності боксерів. Зазначені характеристики реєструвалися і аналізувалися з урахуванням структури змагальної діяльності боксерів.

6. Розроблені параметри тренувальних засобів, які встановлюють рівень навантаження з урахуванням потужності реакції і характеру змін реактивних властивостей організму боксерів. За умов оптимізації параметрів циклу – передстартове стимулювання спеціальної працездатності, досягнення рівня втоми, відновних процесів, що забезпечує оптимальне співвідношення «доза–ефект» тренувальних впливів, в тому числі в умовах їх системного використання з урахуванням цільових настанов тренувального процесу.

7. Структурно-логічні схеми побудови тренувального процесу в мікро, мезо і макроциклах тренувального процесу розроблені відповідно критеріям оперативного і поточного контролю, оцінки і інтерпретації функціонального забезпечення спеціальної працездатності, кумулятивного рівня функціональної підготовленості на етапах річного циклу. На підставі цих критеріїв встановлені зміст побудови етапу підготовки до головних змагань, алгоритм побудови макроциклу в змінних умовах календаря змагань і несталих умовах спортивної підготовки.

8. Теоретичні основи вдосконалення фізичної підготовки розроблені відповідно з цільовими настановами сучасної системи підготовки боксерів. В основі нових знань лежить модифікація сучасної теорії періодизації на основі оптимізації співвідношення доза – ефект тренувальних навантажень, акумуляції їх

ефектів відповідно до закономірностей формування строкових і довгострокових адаптаційних ефектів в заняттях, мікро, мезо і макроструктурах спортивної підготовки в залежності від термінів підготовки до змагань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азамиан Д. А. Пульсовые критерии эффективности различных режимов интервальной гипоксической тренировки в спорте: автореферат. Москва, 2005. 26 с.
2. Александров Ю. М. Выявление и реализация условий повышения эффективности соревновательной деятельности квалифицированных боксеров. Педагогико-психологические и медико-биологические проблемы физической культуры и спорта. 2013. № 29 (4). С. 18-24.
3. Аристова Л. С. Формування у старшокласників естетичного ставлення до мистецтва в процесі вивчення художньої культури: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07. Інститут проблем виховання АПН України. Київ, 2008. 25 с.
4. Баринова И. В. Состояние и пути совершенствования олимпийского образования и воспитания учащейся молодежи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Российская государственная академия физической культуры. Москва, 1994. 26 с.
5. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. Москва: Искусство, 1986. 445 с.
6. Богданова М. А. Культурное содержание олимпизма: от античности к современности. Альманах современной науки и образования. Тамбов: Грамота, 2010, 1(32): в 2-х ч. Ч. II. С. 20-24.
7. Бубка С. Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние. Киев: Олимпийская литература, 2012. С. 238.
8. Булатова М. Олімпійській академії України – 25 років: сторінки історії та сьогодення. Наука в олимпийском спорте, 2016, 3. С.14-40.
9. Булатова М. Система олимпийского образования в Украине (1991–2006): методология и практические результаты. Современный олимпийский спорт и спорт для всех. Материалы X междунар. науч. конгр, 2006. С. 38-40.

10. Булатова М. М., Бубка С. Н. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры. Киев: Олимпийская литература, 2012. 408 с. ил.
11. Булатова М. М. XXIII зимові Олімпійські ігри. Пхьончхан 2018. Київ: 2017. 64 с.
12. Вацеба О. М., Герцик М. С., Ільків О. С., Керецман Т. М. Особливості використання засобів олімпійської освіти на уроках англійської мови у початковій школі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2015;129(2). С. 110.
13. Гаськов АВ, Кузьмин ВА. Моделирование тренировочно-соревновательной деятельности в боксе: монография. Красноярск: Сибир. фед. ун-т; 2010. 155 с.
14. Гуслистова И. И. Аксиологическое измерение олимпийского образования. XI Междунар. науч. конгр. «Современный олимпийский спорт и спорт для всех». Минск, 2007. С. 20.
15. Дивинская Е. В. Олимпийское образование будущих специалистов физической культуры и спорта на основе личностно ориентированного подхода: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Волгоградская государственная академия физической культуры. Волгоград, 2003. 29 с.
16. Ермолинская Е. А. Предметы искусства в парадигме современного образования. Педагогика искусства, 2012 (2). С. 1-10. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://www.art-education.ru/AE-magazine/>
17. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2004. 212 с.
18. Єрмолова В. М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. пос. Київ, 2011. 335 с.
19. Єрмолова В. М. Теоретико-практичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01. Національний університет фізичного виховання та спорту України. Київ, 2010. 27 с.

20. Закович М. М. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. Київ: т-во «Знання», 2000. 622 с.
21. Зеленська Н. О. Естетична й художня культура – найважливіші складові формування творчої особистості. Вісник Житомирського державного університету, 2014 (2). С. 74.
22. Ионушкина Н. Ю. Спорт: гармония, эстетика, красота. Вестник МГОУ. Серия: Философские науки, 2010. С. 67-72.
23. Исаев А. А. Олимпийская педагогика – система, процесс и метод воспитания (модельные характеристики): к концепции системообразующего этапа Всемир. студен. игр под патронажем МОК. Спорт для всех, 1998 С. 35-38.
24. Іванова О. І. Виховні можливості художньої культури та мистецтва у духовному розвитку особистості студентів. Духовність особистості: методологія, теорія і практика, 2011. С. 44-53.
25. Клепко С. Ф. Інтегративна освіта і поліморфізм знання. Київ-Полтава-Харків: ПОПОПП, 1998. 360 с .
26. Кобринский М. Е., Кокашинский А. А. Олимпийское образование в Республике Беларусь. Мир спорта, 2003. С. 36-41.
27. Козина Ж. Л. Интеграция спорта, науки и искусства как реализация идей олимпизма. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, 2017 (147). С. 128-140. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://visnyk.chnpu.edu.ua/>
28. Козина Ж. Л., Ермаков С. С., Козин А. В., Козин С. В., Костырко А. А. Спорт и искусство как единое проявление психофизических возможностей человека. Здоровье, спорт, и реабилитация, 2016. С. 52-59. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://sportsscience.org/index.php/health/article/view/460>
29. Комплексна програма художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.yur-info.org.ua/index.php? lang_id=1&menu_id=1182& article_id=165701#
30. Кроль І. М. Потенціал культурної спадщини олімпійського руху в

системі гуманітарної освіти школярів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2018 (96). С. 48-51.

31. Кубертен П. Олимпийские мемуары. Киев: Олимп. л-ра, 1997. 179 с.
32. Куликова Л. М. Олимпийское образование школьников в период педагогической практики. Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2003 (4). С. 15-16.
33. Кулинкович Е. Организация и содержание олимпийского образования в Республике Беларусь. V Междунар. науч. конгр. «Олимпийский спорт и спорт для всех». Минск, 2001. С. 87.
34. Лекарска Н. Культура спортсменов и общество. Актуальные проблемы международного олимпийского движения. София, 1980. С. 290-302.
35. Лоу Б. Красота спорта. Междисциплинарное исследование. Перевод с англ. Моничева И. Л. Москва: Радуга, 1984. 256 с.
36. Лубышева Л. И. Интеграция спортивного и олимпийского воспитания в образовательном пространстве школы. Наука в олимп. спорте, 2007 (2). С. 36-40.
37. Манетти Дж. О достоинстве и превосходстве человека. АНО «Издательство «Политическая энциклопедия», 2014. 173 с.
38. Манолаки В., Будевич А. Олимпийское движение в контексте воспитательных ценностей. Наука в олимп. Спорте, 2007 (2) С. 22-25.
39. Матвеев С., Радченко Л., Щербашин Я. Олимпийское образование от Древней Греции до современности. Наука в олимп. спорте, 2007 (2) С. 46-52.
40. Олимпийская повестка 2020. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://coa.sportedu.ru/content/istoriya>
41. Олимпийская хартия. Міжнародний олімпійський комітет. В дії з 15 вересня 2017. 57 с. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://nos-ukr.org/about/officialdocuments/olympic-charter/>
42. Петлеванный Г. Необходимость олимпийского образования школьников, его различных форм, средств и методов. II Междунар. форум

«Молодежь–Наука–Олимпизм». Москва: Советский спорт, 2002. С. 163.

43. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. и др. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимпийская литература, 2009 (1). 736 с.

44. Платонов В. Н. Энциклопедия олимпийского спорта. Киев: Олимпийская литература, 2004. Т. 3. 632 с.

45. Понятие культуры, художественной культуры, искусства
Электронный ресурс. Режим доступа: www.tutoronline.ru

46. Пуйшиене Э. Принципы интегрирующей программы олимпийского образования детей и молодежи Литвы. *Wychowanie fizyczne i sport*. 2002; Т. XLVI; Supl. Nr1; Cz. 21-2.

47. Пуйшиене Э. Структурные особенности общей программы олимпийского образования детей и молодежи Литвы. В: Практика олимпийского образования. Материалы II междунар. форума «Молодежь–Наука–Олимпизм». Москва: Советский спорт, 2002. С. 113.

48. Рубцов В. В., Поливанова К. Н. Образовательная среда школы как фактор психического развития учащихся. Москва: ПИРАО, 2007. С. 34-38.

49. Рыжкова С. Ф. Искусство как средство воспитания личности подростка. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 2011 (43). С.128-135.

50. Самаранч Х. А. Спорт, культура и искусство [Sport, Culture and The Arts] Москва, 1997 (1). С. 9-11.

51. Сергеев В. Н. Гуманистическая направленность реализации олимпийского образования: автореф. дис. на соискание учен. степени кандидата наук по физ. воспитанию и спорту: 24.00.01. Российская государственная академия физической культуры. Москва, 2000. 20 с.

52. Содержание и понятие «Художественной Культуры». Электронный ресурс. Режим доступа: <http://worlds-culture.ru/index.php?action=full&id=49>

53. Солодовникова Е. Спорт и искусство. Спортивная энциклопедия систем жизнеобеспечения. Магистр-пресс. ЮНЕСКО, 2011. 1000 с.

54. Столбов В. В. Эволюция олимпийских идей от Пьера де Кубертена

до Хуана Антонио Самаранча. Олимпийское движение и социальные процессы. Материалы V Всерос. науч.-практ. конф., посвященной 100-летию Международного олимпийского комитета. Москва, 1996. С. 22-28.

55. Столяров В. И., Баринов С. Ю., Орешкин М. М. Современный спорт и олимпийское движение в системе международных отношений: учеб. пособие. Москва: Анкил, 2009. 256 с.

56. Столяров В. И. Теоретическая концепция спортивно-гуманистического воспитания детей и молодежи. Гуманистическая теория и практика спорта. 3-й вып. Москва: Сургут, 2000. С. 21-79.

57. Суник А. Б. О генезисе неоолимпизма и современном олимпийском движении. Теория и практика физ. культуры, 1994 (8). С.14.

58. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

59. Утишева Е. В. Физкультурное образование: социально-педагогические и социологические аспекты: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Российская государственная академия физической культуры. Москва, 1999. 35 с.

60. Хребто Т. С. Технологія інтеграції змісту історії України та образотворчого мистецтва в середній школі. Науковий огляд. 2016 (27). С. 1-9.

62. Чмиленко Ф. О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Донецьк: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

63. Щербань П. М. Прикладна педагогіка: навч.-метод. посіб. Ктїв: Вища школа, 2002. 215 с.

64. Щербашин Я. С. Олімпійська освіта в системі формування гуманістичних цінностей школярів: дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01. Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. Київ, 2014. 200 с.

65. Ямщиков Ю. Н. Спорт как социально-культурное явление. Москва, 2010. 141 с.

66. Aggression. Violence-Aesthetics and Elite Athletes – Sport and Politics. Scientific Program Abstracts. Olympic Scientific Congress. 19–26 July, University of Oregon, Eugene, Oregon. 1984. 66 p.

67. Coubertin P. *Pedagogie sportive. Nouvelle*. Lausanne: Bureau international de Pedagogie sportive, 1919. p. 128.

69. From 1912 to 1948, Art Competitions Were Part of the Olympics. [Electronic resource]. Access mode: <http://mentalfloss.com/article/31269/1912-1948-art-competitions-were-part-olympics>.

70. Grupe O. *Olympismus und olympische Erziehung: Abschied von einer groben idée? Oympischer Sport – Rückblick und Perspektiven*, 1997. Schorndorf. Hofmann. P. 223-243.

71. [http://www/oldgreece/htm](http://www.oldgreece/htm).

72. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>

73. McAloon J. *Cultural Legacy: The Olympic Games as “World Cultural Property”*. *The Legacy of the Olympic Games 1984–2000*. eds.: M. de Moragas, C. Kennett, N. Puig. Lausanne. 2003.

74. Müller N. *Die Olympische Idee Pierre de Coubertin und Carl Diem in ihrer Auswirkung auf die IOA [Doctoral Diss]*. Graz; 1975.

75. Naul R. *Olympische Erziehung*. Aachen: Meyer&Meyer. 2007. p 88-93.

76. Paleologos C. *Heracles (Hercules), the Ideal Olympic Personality*. IOA. Report of the 22nd Session. Lausanne; 1985. P. 67.

77. Zubac D, Karnincic H, Sekulic D. *Rapid Weight Loss is Not Associated With Competitive Success in Elite Youth Olympic-style Boxers in Europe*. *Int J Sports Physiol Perform*. 2017. № 28. C. 1-27.